

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ”
(для спеціалістів, магістрів)

Київ

ДП «Видавничий дім «Персонал»

2009

Підготовлено доцентами кафедри медичного та екологічного менеджменту
Н. І. Фетісовою та Л. О. Згалат-Лозинською

Затверджено на засіданні кафедри медичного та екологічного менеджменту
(протокол № 8 від 18.03.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Фетісова Н. І., Згалат-Лозинська Л. О. Навчальна програма дисципліни “Аналіз діяльності медичних установ” (для спеціалістів, магістрів). – К.: МАУП, 2009. – 32 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни, методичні рекомендації, перелік питань для самостійної роботи, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток ринкових відносин в Україні, розбудова її державності знаходить відображення в удосконаленні господарської діяльності організацій. Суттєвою складовою вдосконалення має бути ширше використання методик економічного, в тому числі і фінансового аналізу в закладах охорони здоров'я різних форм власності, широке його застосування на всіх рівнях управління для прийняття обґрунтованих рішень.

Проведення аналізу є однією із передумов ефективного управління. Різноманітна діяльність лікувально-профілактичних закладів потребує оперативної корекції та планування на основі поточного обліку та аналізу роботи закладів у цілому, а також окремих підрозділів та медичного персоналу.

Це спричинює високі вимоги до підготовки фахівців зі спеціальності “Менеджмент організацій”, які навчаються за спеціалізацією “Медичний та фармацевтичний менеджмент”. Знання теорії та практики аналізу є обов'язковим, оскільки без цього не можна ефективно працювати в сфері управління. Студент має бути підготовлений до вирішення професійних завдань, володіти навичками проведення управлінського та фінансового аналізу діяльності різних медичних установ.

Мета вивчення дисципліни “Аналіз діяльності медичних установ”: формування у студентів сучасного управлінського мислення та одержання ними практичних навичок з проведення аналізу діяльності медичних установ для вирішення виробничо-господарських, економічних завдань.

Основні завдання курсу:

- ознайомити студентів із категорійним апаратом у сфері аналізу, із принципами, засобами та методами аналізу діяльності медичних установ;
- набути навички з організації аналізу діяльності закладів охорони здоров'я та формування його інформаційної бази;
- оволодіти методикою проведення аналізу діяльності різних медичних установ;
- опанувати методику проведення управлінського та фінансового аналізу діяльності медичних установ;
- сформувати у студентів здатність виявляти внутрішньогосподарські резерви підвищення ефективності діяльності медичних

установ та визначати шляхи їх використання з метою досягнення цілей організації.

Вивчення дисципліни “Аналіз діяльності медичних установ” передбачає тісні зв’язки з іншими навчальними курсами: “Економічний аналіз”, “Економіка підприємств”, “Фінансовий аналіз”, “Фінансовий менеджмент”, “Основи менеджменту охорони здоров’я”, “Економіка та фінанси охорони здоров’я”, “Облік і звітність в охороні здоров’я” та ін.

Контроль знань відбувається у формі заліку, який полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів його роботи на практичних заняттях і виставляється під час співбесіди або контрольної роботи із урахуванням результатів складання рубіжних атестацій чи виконання контрольної роботи у студентів заочної форми навчання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ”

№ пор.	Назва змістового модулю і теми
	Змістовий модуль I. Методологія та організація управлінського аналізу діяльності медичних установ
1	Теоретичні основи аналізу діяльності медичних установ
2	Методологічні засади здійснення економічного аналізу підприємств медичної галузі
3	Організація та етапи аналізу діяльності медичних установ
4	Аналіз ефективності використання основних фондів
5	Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів
6	Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати
	Змістовий модуль II. Аналіз фінансово-господарської діяльності медичних установ
7	Аналіз надання медичної допомоги та медичних послуг
8	Аналіз собівартості і витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг
9	Аналіз прибутку і рентабельності медичних установ
10	Аналіз фінансового стану медичних установ
Всього годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ”

**Змістовий модуль І. Методологія та організація
управлінського аналізу діяльності
медичних установ**

***Тема 1. Теоретичні основи аналізу діяльності медичних
установ***

Мета та завдання аналізу діяльності медичних установ, його схема та основні категорії. Господарська діяльність підприємств медичної галузі як предмет їх аналізу. Особливості здійснення економічного аналізу підприємств медицини, процедури надання медичних послуг та медичної допомоги. Види та основні напрями проведення економічного аналізу медичних установ: загальноекономічний, техніко-економічний та функціонально-вартісний аналіз.

Література [6–7; 11–13]

***Тема 2. Методологічні засади здійснення економічного аналізу
підприємств медичної галузі***

Методика здійснення комплексного аналізу діяльності медичних установ. Технічні прийоми та способи аналізу як найважливіший елемент методики аналізу діяльності медичних закладів: порівняння, групування і зведення, динаміка рядів, прийоми нейтралізації цінового фактора, фактора обсягу виробництва, фактора структури, фактора якості; приведення показників до порівнянного вигляду; використання відносних і середніх величин; способи групування і вибірки інформації; балансовий і сальдовий способи; графічний метод; способи табличного відображення аналітичних даних, ланцюгова підстановка, елімінування, методи лінійного програмування, кореляційний аналіз, теорія ігор тощо.

Сутність та типи факторного аналізу діяльності медичних установ: детермінований, стохастичний, прямий і зворотний, одноступеневий і багатоступеневий, статичний і динамічний, ретроспективний і перспективний.

Евристичні прийоми дослідження: методи “мозкового штурму”, синектичний, морфологічний, “Дельфі”, “Паттерн”.

Моделювання господарської діяльності медичного підприємства. Економіко-математичні методи: лінійне і динамічне програмування, математична теорія ігор, теорія масового обслуговування, сітьові графіки, транспортне завдання.

Методи порівняльної комплексної оцінки: метод суми значень усіх показників; метод суми місць; метод суми балів; метод відстаней, таксонометричний метод.

Використання способу парної кореляції для вивчення стохастичних залежностей. Методика множинного кореляційного аналізу.

Функціонально-вартісний аналіз медичних послуг.

Література [6; 7; 12; 13]

Тема 3. Організація та етапи аналізу діяльності медичних установ

Методичні принципи організації аналізу діяльності медичних установ. Роль функціональних служб медичних установ у проведенні аналізу.

Етапи аналітичної роботи та їх характеристика: підготовчий, основний, завершальний.

Формування інформаційної бази аналізу діяльності медичних установ. Сутність інформації та її роль в аналітичному дослідженні. Форми відображення інформації. Вимоги до аналітичної інформації. Характеристика джерел інформації. Класифікація інформації для аналізу. Основні облікові та звітні документи, що використовуються для аналізу діяльності лікувально-профілактичного закладу.

Організація аналізу діяльності окремих медичних установ: міської та районної лікарні, поліклініки, дитячої лікарні та поліклініки, пологового будинку, стоматологічної поліклініки (відділення, кабінету), санітарно-епідеміологічної станції, онкологічної служби.

Аналіз показників роботи терапевтичної служби: організації роботи поліклініки, навантаження лікарів, проведення профілактичної роботи та її результати, роботи щодо диспансерного обслуговування хворих, якість лікарської діагностики.

Методика аналізу діяльності клінічної лікарні, стаціонару: загальна характеристика лікарні та її підрозділів; показники діяльності поліклініки, стаціонару; показники діяльності лікувально-допоміжних підрозділів.

Методика аналізу діяльності дитячої лікарні: загальна характеристика лікарні; чисельність та склад дітей, які перебувають на обліку; показники діяльності поліклініки; діяльність стаціонару дитячої лікарні.

Методика аналізу діяльності санітарно-епідеміологічної станції (СЕС): загальна характеристика СЕС; попереджувальний та поточний санітарний нагляд; епідеміологічні заходи; інші види діяльності СЕС.

Література [1–4; 7; 9–13; 16]

Тема 4. Аналіз ефективності використання основних фондів

Значення, мета, завдання аналізу використання основних фондів медичних установ. Об'єкти аналізу. Джерела інформації для аналізу використання основних фондів медичних установ.

Аналіз складу, динаміки, структури та технічного стану основних фондів медичних установ. Грошова оцінка вартості основних фондів: повна балансова, відновлювальна, залишкова вартість. Амортизаційні відрахування. Розрахунок основних показників технічного стану основних фондів лікувально-профілактичних закладів: коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття, коефіцієнт приросту. Аналіз вікового складу та структури обладнання. Аналіз виконання плану ремонту основних фондів. Вивчення забезпеченості медичних установ основними виробничими фондами. Ефективність використання ліжкового фонду.

Система натуральних та вартісних показників ефективності використання основних фондів медичних установ.

Основні напрями поліпшення використання основних фондів медичних установ.

Література [7; 9; 12; 13; 15; 16]

Тема 5. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів

Цілі, завдання та джерела аналізу використання матеріальних ресурсів медичних установ. Об'єкти аналізу. Організація аналітичної роботи. Основні принципи управління матеріальними запасами.

Послідовність аналізу забезпеченості матеріальними ресурсами. Визначення загальної потреби медичних установ у матеріальних ресурсах. Аналіз забезпеченості потреби медичних установ джерелами

покриття. Аналіз обґрунтованості та ефективності формування портфеля замовлень на матеріальні ресурси.

Аналіз рівня ефективності використання матеріальних ресурсів в цілому по медичній установі і за окремими підрозділами. Система техніко-економічних показників аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів: матеріаломісткість, матеріаловіддача, питома вага матеріальних витрат у собівартості послуг, коефіцієнт споживання матеріалів, коефіцієнт співвідношення темпів зростання обсягів послуг і темпів зростання матеріальних витрат, швидкість обороту матеріальних запасів, терміни зберігання матеріальних запасів.

Факторний аналіз матеріаломісткості медичних послуг. Аналіз матеріальних витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг. Підрахунок резервів зростання обсягу медичної допомоги та медичних послуг. Факторний аналіз зміни обсягу надання медичної допомоги та медичних послуг.

Основні напрями аналізу можливостей мобілізації виявлених резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів. Завдання управління матеріальними запасами медичних установ. Основні алгоритми аналізу матеріальних ресурсів.

Література [7; 9; 12; 13; 15; 16]

Тема 6. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати

Етапи та показники економічного аналізу зайнятості медичного персоналу. Аналіз кількісно-якісної структури кадрів медичної установи та руху робочої сили. Оцінка забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Динамічні показники трудових ресурсів: укомплектованість ставок та штатів усіх категорій медичних працівників, коефіцієнт суміщення посад, сумісництва, плинності кадрів.

Аналіз використання фонду робочого часу. Аналіз трудомісткості надання медичної послуги чи допомоги. Одиниці нормування праці в охороні здоров'я: умовні одиниці трудомісткості, відвідування, послуга, ліжка-місце. Аналіз продуктивності праці.

Типові та перспективні форми та системи оплати праці медичних працівників. Фонд оплати праці основного персоналу. Розрахунок витрат на оплату праці медперсоналу щодо конкретного виду медичної послуги чи допомоги, вихідні дані для розрахунку.

Стимулююча частина заробітної плати. Критерії визначення коефіцієнта зростання та зниження заробітної плати середнього медичного персоналу. Джерело формування засобів на економічне стимулювання працівників медичних установ.

Індивідуалізація заробітної плати медпрацівників на основі застосування багатофакторних систем оплати праці. Критерії та аналітична оцінка праці лікаря та середнього медичного персоналу. Оплата праці медичних працівників в умовах ринку: в лікувально-профілактичних установах, які надають частково платні медичні послуги згідно до угод медичного обслуговування, в медичних кооперативах, оплата праці лікаря приватної практики.

Література [7; 9; 12; 14–16]

Змістовий модуль II. Аналіз фінансово-господарської діяльності медичних установ

Тема 7. Аналіз надання медичної допомоги та медичних послуг

Значення, завдання і джерела аналізу надання медичної допомоги та медичних послуг.

Аналіз обсягів і динаміки надання медичної допомоги та медичних послуг.

Аналіз асортименту та структури медичної допомоги та медичних послуг. Оновлення асортименту. Вплив асортиментно-структурних зрушень на основні показники діяльності медичної установи.

Аналіз рівня якості надання медичної допомоги та медичних послуг. Методика оцінки якості медичної допомоги. Складові якості медичної допомоги. Модель кінцевих результатів (МКР) діяльності лікувально-профілактичного закладу. Визначення показників результативності, показників дефектів, нормативних значень показників. Шкала оцінки виконання діагностичних заходів, оцінки діагнозу, оцінки лікувально-оздоровчих заходів, оцінки стану пацієнта після закінчення лікування та реабілітації. Стандарти медичних технологій. Клінічні протоколи. Контроль якості надання медичних послуг. Суб'єкти та об'єкти контролю.

Література [7; 9; 10–13]

Тема 8. Аналіз собівартості і витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг

Значення, завдання та джерела інформації для аналізу собівартості і витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг.

Класифікація та склад витрат. Аналіз витрат за економічними елементами: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні потреби, амортизація основних фондів та нематеріальних активів, інші витрати. Економічна класифікація видатків бюджету.

Основні показники собівартості в закладах охорони здоров'я. Методика розрахунку собівартості медичної процедури. Розрахунок повної собівартості медичної процедури. Порядок, методи розподілення непрямих витрат. Формування планових витрат на медичну процедуру. Формування планових витрат собівартості лікування хворого у стаціонарі. Розрахунок собівартості медичної процедури, лікування хворого певного захворювання, лікування хворого у стаціонарному підрозділі з розрахунку на один ліжко-день, готельної послуги у лікувальному підрозділі.

Формування кошторису видатків медичних установ.

Аналіз собівартості медичної допомоги та медичних послуг. Аналіз динаміки зміни собівартості. Аналіз собівартості за статтями калькуляції. Аналіз за прямими та накладними витратами. Аналіз умовно-постійних та умовно-змінних витрат. Вплив факторів “норма” і “ціна” на відхилення фактичних матеріальних витрат від планових. Визначення резервів зниження собівартості.

Методологія ціноутворення в охороні здоров'я. Функції цін. Основні групи цін. Мета ціноутворення в охороні здоров'я. Основні положення щодо визначення вартості медичних послуг. Розрахунок вартості медичних послуг бюджетних установ: розрахунок вартості простої медичної послуги, розрахунок витрат на оплату праці, розрахунок нарахувань на заробітну плату, розрахунок витрат на медикаменти та перев'язні засоби, розрахунок витрат на м'який інвентар, розрахунок зносу обладнання. Розрахунок непрямих витрат, розрахунок витрат на ліжко-день. Експертиза розрахунку тарифу звичайної медичної послуги.

Економічні аспекти організації платних медичних послуг. Умови, за яких медичні установи можуть надавати населенню платні медичні послуги. Оплата медичних послуг. Ціна медичних послуг та послуг медичного сервісу. Перелік платних медичних послуг в амбулаторно-

поліклінічних закладах, у стаціонарах. Економічний механізм розподілу виручки, отриманої від платної медичної діяльності.

Література [5; 7–13; 16]

Тема 9. Аналіз прибутку і рентабельності медичних установ

Структурно-логічна схема формування прибутку медичних установ. Загальна оцінка прибутку. Оцінка стану виконання плану з прибутку підприємства. Аналіз прибутку від надання медичних послуг як основного результату операційної діяльності, оцінка рівня впливу на виконання програми прибутку. Аналіз результатів від іншої реалізації (фінансових операцій) та іншої звичайної (позареалізаційної) діяльності. Проведення факторного аналізу причин відхилення окремих складових фактичного прибутку медичного закладу від запланованих. Балансовий аналіз структури та динаміки виручки в розрізі окремих медичних послуг. Аналіз розміру прибутку та моделювання основної тенденції розвитку.

Виявлення впливу на прибуток зміни обсягів надання медичних послуг, зміни виробничої собівартості, зміни цін, зміни асортименту та структури медичних послуг, зміни позавиробничих витрат. Визначення залежності впливу цих факторів на асортимент, медичних послуг на рівень прибутку, який одержує підприємства. Виявлення резервів збільшення прибутку з метою підвищення економічної та соціальної ефективності роботи закладів охорони здоров'я.

Визначення причин виникнення збитків в ході господарської діяльності та від іншої позаопераційної діяльності реалізації та поза-реалізаційних збитків.

Аналіз резервів зростання прибутку за рахунок збільшення обсягів, зниження собівартості та підвищення якості надання медичних послуг.

Аналіз рентабельності надання медичних послуг.

Аналіз розміру прибутку та моделювання основної тенденції розвитку.

Проведення пофакторного аналізу розподілу чистого прибутку медичного закладу.

Література [6; 7; 9; 11–14]

Тема 10. Аналіз фінансового стану медичних установ

Аналіз фінансового стану як інструменту визначення реальної конкурентоспроможності медичної установи та ефективності використання її капіталу. Форми бухгалтерської та консолідованої звітності як основи аналізу фінансового стану. Етапи аналізу фінансового стану медичного закладу: перевірка достовірності вихідної бухгалтерської, кошторисної та іншої фінансової інформації, попередня оцінка економічного і фінансового стану, оцінка та аналіз майнового стану підприємства, оцінка фінансового стану, оцінка фінансових результатів та результатів ділової активності.

Основні напрями аналізу балансу медичних підприємств. Горизонтальний, вертикальний, трендовий, коефіцієнтний, порівняльний та факторний аналізи.

Загальний аналіз складу майна та джерел його утворення: загальна оцінка складу майна, вивчення співвідношення динаміки основних та оборотних активів, аналіз структури оборотних активів, аналіз джерел коштів, вкладених у майно підприємства. Аналіз ефективності використання майна медичних установ: розрахунок показників рентабельності активів, поточних активів, інвестицій, власного капіталу та наданих медичних послуг і допомоги. Альтернативні шляхи державних установ.

Оцінка фінансового стану: аналіз фінансової стійкості та ліквідності (платоспроможності) медичних установ. Аналіз руху грошових коштів. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості медичних закладів за обсягом, структурою та часом виникнення. Аналіз ділової активності. Оцінка ймовірності банкрутства медичної установи за критерієм “Z Альтмана”. Шляхи фінансового оздоровлення підприємства.

Загальна оцінка фінансового стану медичного закладу за методикою Dupont.

Альтернативні шляхи фінансового забезпечення діяльності медичних закладів:

- 1) за рахунок часткової компенсації витрат, пов'язаних з профілактикою, діагностикою та лікуванням захворювань.
- 2) притягнення коштів у зв'язку з проведенням невластивої для лікувально-профілактичних закладів діяльності: ведення підсобних господарств; цехів; передача в оренду невикористаних площ, медичного обладнання тощо;

3) одержання коштів у зв'язку з ефективним управлінням маркетинговою діяльністю закладу охорони здоров'я; організація страхових компаній, фондів; комерційна діяльність тощо.

Кількість позабюджетних фондів, які можуть бути утворені органами місцевого самоврядування, відповідними законодавчими та нормативними актами не обмежена.

Нормативно-правова база розвитку додаткових джерел фінансування закладу охорони здоров'я передусім забезпечена законами України Закон України від 14.03.1995 р. № 98/95-ВР “Про оренду державного майна”; “Про страхування” від 07.03.1996 р. // ВВР України. — 1996 р. № 18; “Про оподаткування прибутку підприємства” від 25.09.2000 р. № 10287 (щодо пільгового оподаткування коштів, що спрямовуються на благодійну допомогу); Наказом Дніпропетровського обласного бюро судово-медичної експертизи від 05.06.2001 р. № 6 “Про затвердження тарифів на платні послуги, які виконуються на госпрозрахунковій основі та за договорами”, зареєстрований у Дніпропетровському обласному управлінні юстиції 14.06.2001 р. № 110/924 тощо.

Література [6; 7; 9; 12; 13]

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основною метою самостійної роботи студентів є активізація систематичної роботи студентів, індивідуалізація навчання, підвищення якості засвоєння навчальної дисципліни.

Самостійна робота з навчальної дисципліни “Аналіз діяльності медичних установ” передбачає:

- підготовку до практичних занять (для студентів денної та вечірньої форм навчання);
- письмове виконання контрольних робіт (для студентів заочної форми навчання). Контрольна робота є комплексним завданням, в якому містяться два теоретичних і одне аналітико-ситуаційне завдання, виконання якого розвиває самостійність аналітичної обробки економічної інформації;
- підготовку до підсумкового контролю знань за контрольними питаннями.

Важливе місце в керівництві самостійною роботою студентів відводиться індивідуальним та груповим консультаціям, їх мета — до-

помогти студентам у вивченні того чи іншого питання, правильно організувати самостійну роботу.

Успішність підготовки до практичних занять і складання заліку значною мірою залежить від організації самостійної роботи. Для здійснення самостійної роботи студентам рекомендується ознайомитись з нормативно-правовою базою та навчально-методичною літературою, перелік якої наведено в списку рекомендованої літератури, а також публікаціями періодичних видань, зокрема: “Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров’я України”, “Вісник стоматології”, “Главный врач”, “Журнал практичного лікаря”, “Лікарська справа”, “Охорона здоров’я України”, “Практична медицина”, “Экономика здравоохранения Украины”, “Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України”, “Офіційний вісник України”. Рекомендовану літературу необхідно вивчати систематично, згідно із списком і в такій послідовності:

- а) ознайомитись за навчальною програмою із змістом кожної теми;
- б) засвоїти навчальний матеріал, стосовно конкретної теми;
- в) дати відповідь на питання для самостійної роботи студентів з кожної теми;
- г) дати відповідь на контрольні питання відповідної теми;
- д) виписати всі незрозумілі питання для розгляду їх на консультації.

При вивченні навчального матеріалу необхідно використовувати звіти підприємств та інші джерела економічної інформації, аналізуючи зміни показників за методикою, поданою в підручниках.

Основними видами контролю рівня оволодіння навчального матеріалу студентами денної та вечірньої форм навчання є усне опитування (заочної форми навчання — перевірка контрольних робіт). За результатами контролю студентам виставляють оцінки в журналах поточної успішності за бальною системою

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з курсу
“АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ”

№ пор.	Тема	Питання	Літера-тура	Вид контролю
1	2	3	4	5
1	Теоретичні основи аналізу діяльності медичних установ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та напрями проведення загальноекономічного та техніко-економічного аналізу 2. Особливості здійснення аналізу діяльності підприємств медицини, процедури надання медичних послуг та медичної допомоги 	7, 6, 10	Опитування
2	Методологічні засади здійснення економічного аналізу підприємств медичної галузі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Технічний прийом динаміки рядів 2. Технічний прийом нейтралізації цінового фактора, фактора обсягу виробництва, фактора структури, фактора якості 3. Методи лінійного і динамічного програмування, математична теорія ігор: сутність та місце в економічному аналізі 4. Евристичні прийоми дослідження діяльності організацій 5. Використання способу парної кореляції для вивчення стохастичних залежностей. Методика множинного кореляційного аналізу 	7, 6, 12, 13	Конспект

1	2	3	4	5
3	Організація та етапи аналізу діяльності медичних установ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика аналізу діяльності дитячої лікарні 2. Методика аналізу діяльності поліклініки 3. Методика аналізу діяльності онкологічної служби 4. Методика аналізу діяльності санітарно-епідеміологічної станції (СЕС) 	1, 2, 3, 4	Конспект
4	Аналіз ефективності використання основних засобів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення забезпеченості медичних установ основними виробничими фондами 2. Ефективність використання ліжкового фонду 3. Основні напрями поліпшення використання основних фондів медичних установ 	7, 9, 15, 16	Опитування
5	Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз обґрунтованості та ефективності формування портфеля замовлень на матеріальні ресурси 2. Факторний аналіз матеріаломісткості медичних послуг 3. Аналіз матеріальних витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг 4. Факторний аналіз зміни обсягу надання медичної допомоги та послуг 	7, 9, 12, 15, 16	Опитування
6	Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стимулююча частина заробітної плати та джерела формування засобів на економічне стимулювання працівників медичних установ 2. Багатофакторні системи оплати праці. Критерії та аналітична оцінка праці лікаря та середнього медичного персоналу 3. Оплата лікаря приватної практики 	14, 15, 16	Опитування

1	2	3	4	5
7	Аналіз надання медичної допомоги та медичних послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив асортиментно-структурних зрушень на основні показники діяльності медичної установи 2. Стандарти медичних технологій. Контроль якості медичної допомоги та медичних послуг 	7, 9, 11	Опитування
8	Аналіз собівартості і витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розрахунок собівартості медичної процедури, лікування хворого певного захворювання, лікування хворого у стаціонарному підрозділі з розрахунку на 1 ліжко-день, готельної послуги у лікувальному підрозділі 2. Визначення резервів зниження собівартості 3. Розрахунок вартості медичних послуг бюджетних установ 4. Економічні аспекти організації платних медичних послуг 	5, 7, 8, 11, 16	
9	Аналіз прибутку і рентабельності медичних установ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Факторний аналіз причин відхилення окремих складових фактичного прибутку медичного закладу від запланованих 2. Аналіз резервів збільшення прибутку підприємства 3. Проведення пофакторного аналізу розподілу чистого прибутку медичного закладу 4. Аналіз рентабельності надання медичних послуг 5. Аналіз розміру прибутку та моделювання основної тенденції розвитку 	7, 9, 11	Конспект
10	Аналіз фінансового стану медичних установ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ефективності використання майна медичних установ 2. Аналіз ділової активності 3. Шляхи фінансового оздоровлення підприємства 	6, 7	Конспект

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу та активною формою самостійної роботи студентів.

Мета контрольної роботи — закріпити та поглибити теоретичні знання, здобуті студентом у процесі вивчення курсу “Аналіз діяльності медичних установ”, сформувати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами, а також з матеріалами власних досліджень в організаціях.

Варіант контрольної роботи студент обирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, Б, В	1
Г, Д, Е, Є	2
Ж, З, И, І	3
Й, К, Л	4
М, Н, О	5
П, Р, С	6
Т, У, Ф	7
Х, Ц, Ч	8
Щ, Ш	9
Ю, Я	10

Контрольна робота повинна мати обсяг не менше 15 сторінок тексту (комп'ютерний набір — 14-й кегль, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman). Всі сторінки, окрім титульної, мають бути пронумеровані. Обов'язковою умовою написання роботи є зміст, що містить питання завдання із зазначенням сторінок, вступ та висновки, які повинні відображати власне ставлення студента до матеріалу, який вивчається, безпосередньо відповіді на питання без розриву сторінки та із зазначенням посилань на літературні джерела, а також список використаної літератури — не менше 10 джерел.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів медичної установи.
2. Аналіз якості медичної допомоги та медичних послуг.
3. Визначте показники діяльності фельдшерсько-акушерського пункту (ФАП) села Н. в минулому році. Кількість жителів — 500. Дітей у віці до трьох років — 70. На диспансерному обліку перебуває: вагітних — 12, породілей — 12. Фельдшер веде прийом 4 години на день. Кількість відвідувань фельдшера становить 1200, кількість відвідувань на дому — 500. Виявлено у ФАП 700 захворювань, з них 12 випадків гіпертонії, 24 випадки ангіни. Кількість патронажних відвідувань на дому дітей у віці до 3 років — 420. Кількість патронажних відвідувань на дому вагітних та породілей — 320.

Варіант 2

1. Види та основні напрями проведення економічного аналізу медичних установ.
2. Аналіз фінансового стану підприємств медичної галузі.
3. Вартість обладнання медичної установи — 250 тис. грн. З 1 квітня введено в експлуатацію обладнання вартістю 25 тис. грн. З 1 серпня вибуло з експлуатації обладнання на суму 13 тис. грн. Обсяг виробництва становить 12500 умовних послуг, ціна однієї умовної послуги — 45 грн. Виробнича потужність установи — 15000 умовних послуг.

Визначте величину фондovіддачі обладнання і коефіцієнт інтенсивності використання обладнання.

Варіант 3

1. Основні облікові та звітні документи, що використовуються для аналізу діяльності лікувально-профілактичного закладу.
2. Аналіз прибутку від надання медичних послуг та допомоги як основного результату операційної діяльності.
3. Визначте кількісні показники роботи поліклінічного відділення міської лікарні № 5 міста К. в минулому році. Поліклініка надає медичну допомогу 300000 жителям. Загальна кількість відвіду-

вань терапевтів — 60000, з них 1200 здійснено сільськими жителями. До своїх дільничних лікарів здійснено 48000 звернень жителів, що проживають у районі обслуговування поліклініки. Оглянуто на туберкульоз 3000 осіб. Захворювань на туберкульоз виявлено не було. Серед населення 450 хворих на ревматизм, всі 450 перебувають на диспансерному обліку.

Варіант 4

1. Оцінка забезпеченості медичного закладу трудовими ресурсами.
2. Грошова оцінка основних фондів медичної установи.
3. Розрахуйте вплив зміни чисельності працюючих і ефективності їх праці на рівень виконання завдань з надання послуг стоматологічної поліклініки, застосовуючи прийом ланцюгової підстановки, якщо впродовж місяця запланована середньооблікова чисельність працюючих становила 37 осіб, а фактично працювало 35. Запланований середньомісячний виробіток на одного працівника — 1000 грн, а фактично був досягнутий 1100 грн.

Варіант 5

1. Оцінка та аналіз майнового стану лікувально-профілактичної установи.
2. Джерела формування засобів на економічне стимулювання працівників медичних установ.
3. Дільнична лікарня розрахована на 100 ліжок, з яких 80 ліжок — терапевтичне і хірургічне відділення і 20 — акушерське. За рядом об'єктивних причин фактична зайнятість ліжка по лікарні в цілому була 307 днів в т. ч. акушерського відділення — 270 днів. Визначити порожні ліжка для кожного відділення і лікарні в цілому, якщо нормативна зайнятість ліжка для терапевтичного та хірургічного відділення становить 300, а для акушерського — 280 днів.

Варіант 6

1. Методологія ціноутворення в охороні здоров'я. Наведіть приклад розрахунку ціни медичної послуги.
2. Аналіз рентабельності надання медичних послуг.
3. Розрахуйте чистий прибуток приватної лікарні від надання платних медичних послуг, якщо протягом року надається 215

таких послуг, середньостатистична ціна однієї послуги становить 3000 грн, собівартість надання послуги — 1800 грн.

Варіант 7

1. Розрахунок вартості медичних послуг бюджетних установ.
2. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості лікувально-профілактичного закладу.
3. Керівництвом приватної медичної установи запроваджено погодинну форму оплати праці. На основі даних таблиці визначте добовий, місячний і річний фонд заробітної плати, якщо працівники підприємства працюють у режимі 5-денного робочого тижня. Визначити також середню денну і середньомісячну зарплату по підприємству.

Види послуг	Погодинна розцінка, грн.\год.	Робоча зміна, год.	Кількість працюючих, осіб	Надбавка за кваліфікацію, %
1	1,75	8,2	3	2 – 10
2	1,98	8,2	2	1 – 10
3	2,10	8,2	3	–
4	3,65	6	2	1 – 10
5	4,5	6	2	1 – 15

Варіант 8

1. Види та основні напрями проведення економічного аналізу медичних установ.
2. Факторний аналіз матеріаломісткості медичних послуг.
3. Визначте якісні показники роботи терапевтичного відділення стаціонару міської лікарні № 5 м. Києва. В терапевтичному відділенні 130 ліжок. Виписано за рік 2700 хворих, померло 300, проведено всіма хворими 45500 ліжко-днів.

Варіант 9

1. Аналіз надання медичної допомоги та медичних послуг.
2. Аналіз прибутку від надання медичних послуг та допомоги як основного результату операційної діяльності.
3. Проаналізуйте стан ефективності використання робочого часу, користуючись даними таблиці.

Назва показників	За період з початку року, людино-годин		
	2004	2005	2006
Фонд робочого часу, всього	742560	698468	618618
Відпрацьовано, всього	671896	584112	535141
з них надурочно	59928	42468	17201
Невідпрацьовано, всього	70664	114356	83477
У тому числі: щорічні відпустки	35904	35632	35666
тимчасова непрацездатність	28904	28352	19059
навчальні відпустки та інші неявки, передбачені законодавством	184	480	776
неявки з дозволу адміністрації	4800	49564	
відпустки з ініціативи адміністрації			27496
прогули	872	328	480

Варіант 10

1. Методика аналізу діяльності міської та районної поліклініки, стаціонару.
2. Система техніко-економічних показників аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів.
3. У таблиці наведені дані стосовно п'яти медичних установ району.

Медичні установи	Поточні активи	Поточні пасиви
1	413130	172137
2	171596	174437
3	465188	186075
4	342264	412677
5	193398	192884

Визначити ліквідність щодо загального коефіцієнту покриття стосовно кожної установи і регіону в цілому. Визначити неплатоспроможні установи, які перебувають в оптимальному фінансовому стані. Визначити показник боргу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Види та напрями проведення економічного аналізу медичних установ.
2. Роль і особливості функціонально-вартісного аналізу медичних установ.
3. Балансовий спосіб аналізу: його сутність та сфера застосування.
4. Сутність та типи факторного аналізу діяльності медичних установ.
5. Сутність та значення способу ланцюгових підстановок.
6. Графічний спосіб дослідження в економічному аналізі діяльності медичних установ.
7. Сутність, значення та сфера застосування евристичних прийомів дослідження.
8. Основні етапи аналітичної роботи діяльності медичних установ.
9. Класифікація інформації для аналізу. Вимоги до аналітичної інформації.
10. Основні облікові та звітні документи, що використовуються для аналізу діяльності лікувально-профілактичного закладу.
11. Методика аналізу діяльності міської та районної поліклініки.
12. Аналіз показників роботи терапевтичної служби: показники організації роботи поліклініки, навантаження лікарів, проведення профілактичної роботи та її результати, роботи щодо диспансерного обслуговування хворих, якість лікарської діагностики.
13. Характеристика району обслуговування поліклініки. Аналіз показників здоров'я населення: демографічні показники, показники захворюваності.
14. Методика розрахунку показників забезпечення населення лікувально-профілактичною допомогою.
15. Методика розрахунку показників забезпечення населення медичними кадрами.
16. Методика розрахунку показників навантаження лікарів.
17. Аналіз проведення профілактичної роботи в поліклініці і її результати.
18. Методика розрахунку показників роботи поліклініки з диспансерного обслуговування хворих.

19. Методика розрахунку показників якості лікарської діагностики.
20. Облік і аналіз динаміки показників захворюваності з тимчасовою непрацездатністю.
21. Аналіз інформаційної діяльності медичних установ.
22. Аналіз стану робіт щодо забезпечення якості лабораторних досліджень.
23. Оцінка показників лікувально-профілактичної допомоги дітям.
24. Методика аналізу діяльності клінічної лікарні, стаціонару.
25. Методика аналізу діяльності дитячої лікарні.
26. Методика аналізу діяльності пологового будинку.
27. Оцінка показників діяльності пологового будинку і жіночої консультації.
28. Аналіз процесу організації контролю за станом санітарно-епідеміологічного та протиепідемічного режиму у пологовому будинку.
29. Оцінка асортименту дезінфікуючих засобів та методів їх збільшення в медичній установі.
30. Оцінка організаційної роботи щодо ліквідації внутрішньолікарняних госпітальних інфекцій.
31. Методика аналізу діяльності стоматологічної поліклініки (відділення, кабінету).
32. Оцінка показників організації діагностики стоматологічних захворювань: профілактичні огляди, рентген, лабораторна діагностика.
33. Оцінка показників організації консервативного і хірургічного лікування стоматологічних захворювань.
34. Оцінка показників організації діагностичного і лікувального процесу в санаторії.
35. Методика аналізу діяльності лікарні швидкої медичної допомоги.
36. Аналіз процесу організації надання швидкої медичної допомоги: кількість лікарських і фельдшерських бригад, забезпеченість спеціальним санітарним транспортом та засобами зв'язку, його стан.
37. Методика аналізу процесу організації роботи диспетчерської служби лікарні швидкої медичної допомоги: кількість викликів на добу, їх характеристика.

38. Аналіз показників організації ургентної діагностики: лабораторія, рентген.
39. Методика аналізу діяльності санітарно-епідеміологічної станції.
40. Мета, завдання та об'єкти аналізу використання основних фондів медичних установ.
41. Грошова оцінка основних фондів медичних установ.
42. Основні показники технічного стану основних фондів лікувально-профілактичних закладів.
43. Аналіз вікового складу та структури обладнання медичних установ.
44. Система натуральних та вартісних показників ефективності використання основних фондів медичних установ.
45. Основні напрями поліпшення використання основних фондів медичних установ.
46. Мета, завдання та об'єкти аналізу використання матеріальних ресурсів медичних установ.
47. Аналіз обґрунтованості та ефективності формування портфеля замовлень на матеріальні ресурси.
48. Система техніко-економічних показників аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів.
49. Факторний аналіз матеріаломісткості медичних послуг.
50. Основні напрями аналізу можливостей мобілізації виявлених резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів.
51. Завдання управління матеріальними запасами медичних установ.
52. Основні алгоритми аналізу матеріальних ресурсів.
53. Значення та завдання аналізу надання медичної допомоги та медичних послуг.
54. Аналіз обсягів і динаміки надання медичної допомоги та медичних послуг.
55. Аналіз асортименту та структури медичної допомоги та медичних послуг.
56. Аналіз рівня якості надання медичної допомоги та медичних послуг.
57. Модель кінцевих результатів діяльності (МКР) лікувально-профілактичного закладу.

58. Стандарти медичних технологій в Україні. Клінічні протоколи.
59. Оцінка відповідності якості надання медичної допомоги вимогам державної акредитації.
60. Значення, завдання та джерела інформації для аналізу собівартості і витрат на надання медичної допомоги та медичних послуг.
61. Класифікація та склад витрат.
62. Розрахунок собівартості медичної процедури.
63. Аналіз собівартості медичної допомоги та медичних послуг.
64. Аналіз витрат за економічними елементами.
65. Аналіз собівартості за статтями калькуляції.
66. Визначення резервів зниження собівартості.
67. Розрахунок вартості медичних послуг бюджетних установ.
68. Економічні аспекти організації платних медичних послуг.
69. Розрахунок динамічних показників трудових ресурсів медичних установ. Середньооблікова чисельність персоналу: сутність та розрахунок.
70. Оцінка забезпеченості медичного закладу трудовими ресурсами.
71. Аналіз структури кадрового складу медичних установ.
72. Аналіз використання фонду робочого часу медичних працівників.
73. Методика розрахунку показників обігу кадрів.
74. Аналіз продуктивності праці медичних працівників.
75. Аналіз мотиваційної політики медичної установи.
76. Багатофакторна система оцінки праці медичного персоналу. Критерії підвищення та зниження розміру заробітної плати в ринкових умовах.
77. Сутність поняття “фінансова стійкість лікувально-профілактичної установи”.
78. Розрахунок потреби в лікарських засобах для окремого підрозділу лікувально-профілактичного закладу.
79. Необхідність здійснення, завдання та інформаційна база аналізу фінансового стану медичної установи.
80. Аналіз складу майна лікувально-профілактичного закладу та джерел його утворення.
81. Розрахунок фінансових показників ліквідності та платоспроможності організацій медичної галузі.

82. Аналіз фінансової стабільності лікувально-профілактичного закладу.
83. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу підприємства охорони здоров'я.
84. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості лікувально-профілактичного закладу.
85. Аналіз використання капіталу підприємства охорони здоров'я.
86. Загальна оцінка фінансового стану медичного закладу за методикою DUPONT.
87. Аналітична діагностика можливого банкрутства медичного підприємства.
88. Оцінка маркетингового середовища підприємств медичної галузі.
89. Аналіз якості надання медичних послуг. Відомчий та внутрішній контроль.
90. Критеріїв якості надання медичних послуг: медична, економічна, соціальна результативність.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Анализ* деятельности городской, районной санитарно-эпидемиологической станции: Учеб. пособие / А. Ф. Короп, Н. В. Просоленко, С. И. Федоров и др. — Харьков, 1994. — 24 с.
2. *Анализ* деятельности онкологической службы: Метод. рекомендации / Сост. В. М. Мерабишвили, Л. С. Серова. — Ленинград, 1981. — 25 с.
3. *Анализ* деятельности отдельных учреждений здравоохранения: Учеб. задания для студ. лечеб., педиатр. и санитарно-гигиен. ф-тов Киев. медиц. ин-та им. А. А. Богомольца. — К., 1975. — 40 с.
4. *Анализ* деятельности участковой больницы (врачебной амбулатории): Метод. указания и задания к практ. занятиям для слушателей курсов повышения квалификации организаторов сельского здравоохранения / Сост. И. Я. Шапино, Я. П. Базилевич. — Львов, 1983. — 25 с.
5. *Визначення* собівартості і ціноутворення в клінічній медицині (практ. рек.). — Дніпропетровськ, 2001. — 28 с.

6. *Гадзевич О. І.* Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2004. — 180 с.
7. *Економічний аналіз*: Навч. посіб. / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — К.: КНЕУ, 2001. — 540 с.
8. *Интегрированная система учета и анализа затрат на оказание больничной помощи*: Метод. руководство / Подгот. А. Телюком. — Томск, 2000. — Т. 1. — 150 с.
9. *Калина А. В., Конева М. И., Яценко В. А.* Современный экономический анализ и прогнозирование (микро- и макроуровни): Учеб.-метод. пособие. — 3-е изд., перераб. и доп. — К.: МАУП, 2003. — 416 с.
10. *Посный В. Ф., Кочин И. В., Поливода С. Н.* Методические рекомендации по вычислению показателей, характеризующих деятельность поликлиники. — Запорожье: Запорож. государств. ин-т усовершенствования врачей, 1988. — 22 с.
11. *Соціальна медицина та організація охорони здоров'я* / Заг. ред. Ю. В. Вороненка, В. Ф. Москаленко. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 680 с.
12. *Циглик І. І., Крпельницька С. О., Мозіль О. І.* Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: Навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 123 с.
13. *Чернелевський Л. М.* Економічний аналіз на підприємствах промисловості і торгівлі. — К.: Пектораль, 2003. — 312 с.
14. *Шутов М. М.* Экономические основы рыночного здравоохранения / НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исслед. — Донецк: ВИК, 2002. — 294 с.
15. *Економика здравоохранения*: Учебн. пособие / Под общ. ред. А. В. Решетникова. — М.: ГЭТАР-МЕД, 2003. — 272 с.
16. *Економика и управление здравоохранением* / Л. Ю. Трушкина, Р. А. Телешеришев, А. Г. Трушкин, Л. М. Демьянова. — Ростов н/Д.: Феникс, 2003. — 384 с.

Додаткова

17. *Антоненко А. И.* Бюджет и платные услуги в стоматологии // Вісн. стоматології. — 1997. — № 2. — С. 259–261.

18. *Білава І. О.* Проблеми запровадження платних послуг в практичній медицині // *Практ. медицина.* — 2003. — Т. 9. — № 4. — С. 116–117.
19. *Борщ С. К.* Фінансовий менеджмент та елементи маркетингу в організації роботи лікарського закладу // *Журн. практ. лікаря.* — 2004. — № 1. — С. 6–10.
20. *Габуева Л. А.* Экономика ЛПУ: экономическая эффективность, бизнес, планирование. — М.: ГРАНТЬ, 2001. — 184 с.
21. *Галкин Р. А.* Методика определения дифференцированных объемов медицинской помощи и финансирования отдельных территорий с учетом уровня здоровья населения // *Экономика здравоохранения.* — 2001. — № 3. — С. 21–22.
22. *Гарин М. Г.* О роли организационно-методических отделов в системе экономического управления лечебных учреждений // *Дерматология и венерология.* — 2001. — № 4. — С. 60–61.
23. *Голяченко А. О.* Ціноутворення психіатричної допомоги та забезпечення її економічної ефективності // *Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України.* — 2002. — № 4. — С. 77–81.
24. *Голяченко А. О.* Ціноутворення хірургічної допомоги та забезпечення її економічної ефективності на базовому рівні // *Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України.* — 2001. — № 3. — С. 101–106.
25. *Голяченко О. М., Сердюк А. М., Приходський О. О.* Соціальна медицина: організація та економіка охорони здоров'я. — Тернопіль; Київ; Вінниця, 1997. — 328 с.
26. *Дейкун М. П.* Науково-практичні аспекти інформаційного забезпечення процесу управління у медичній установі // *Лікувальна справа.* — 2003. — № 1. — С. 109–112.
27. *Елисеєв І.* Механізм ценоустановлення в системі охорони здоров'я // *Лікар. справа.* — 1993. — № 2–3. — С. 159–164.
28. *Журавель В. І.* Фінансування та оплата праці у системі медичної допомоги як механізм стабілізації діяльності галузі // *Главный врач.* — 2004. — № 4. — С. 33–35.
29. *Захарова С. А.* Модель цены медицинских услуг // *Здравоохранение Российской Федерации.* — 1996. — № 3. — С. 20–25.

30. *Информационно-аналитическая* система управления лечебно-профилактическими учреждениями // Информац. технологии в здравоохранении. — 2001. — № 2/3. — С. 13 — 15.
31. *Красильников И. А., Меркулов С. Н., Арефин И. Г.* Информационные технологии в управлении здравоохранением Санкт-Петербурга. // Информац. технологии в здравоохранении. — 2001. — № 8/9. — С. 2 — 3.
32. *Калинина Т. В.* Методика анализа деятельности поликлиники для взрослых: Учеб.-метод. пособие. — Минск, 2003. — 36 с.
33. *Коробов М. Я.* Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. — К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. — 378 с.
34. *Кузьменко М. М., Баранов В. В.* Финансовый менеджмент в здравоохранении России. — М.: Медицина, 1995. — 272 с.
35. *Латишев Є.* Інформаційне забезпечення сектору охорони здоров'я // Главный врач. — 2006. — № 1.
36. *Лехан В. М.* Багатоканальність фінансування української системи охорони здоров'я на сучасному етапі // Охорона здоров'я України. — 2003. — № 1. — С. 13–18.
37. *Литвиненко Л. Я.* Обеспечение лекарствами и расходными материалами в многопрофильной больнице // Здравоохранение Российской Федерации. — 2001. — № 4. — С. 26–27.
38. *Лехан В. М.* Визначення собівартості медичних послуг приватного стоматологічного кабінету на сучасному етапі розвитку ринкової економіки // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. — 2004. — № 1. — С. 77–82.
39. *Луцкевич В. С.* Основы социальной медицины и управления здравоохранением: Учеб. пособие. — СПб., 1997. — 184 с.
40. *Основы организации здравоохранения: Учеб. пособие / Сост. Г. Н. Царик.* — М., 1996. — 124 с.
41. *Пащенко В. М.* Аналіз прибутковості надання платних медичних послуг // Главный врач. — 2003. — № 12. — С. 54–59.
42. *Пащенко В.* економічне обґрунтування впровадження нових медичних технологій в охороні здоров'я // Главный врач. — 2006. — № 5.
43. *Поляков И. В.* Актуальные проблемы ценообразования в здравоохранении // Проблемы социальной гигиены и истории медицины. — 1996. — № 6. — С. 31–33.
44. *Слабкий Г. А.* Пошук шляхів фінансового забезпечення спеціалізованої медичної допомоги міському населенню // Віс.

- соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. — 2000. — № 4. — С. 50–52.
45. *Соціальна гігієна (медицина) і організація охорони здоров'я: Підручник / За ред. Н. І. Кольцової. О. З. Децик. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Ів.-Франківськ, 1999. — 304 с.*
46. *Сулименко Л.* Особливості планування вартості медичних послуг на прикладі аналізу роботи Черкаської центральної районної лікарні // НАДУ при Президентові України. — 2003. — № 12. — С. 373–379.
47. *Таралло В. Л.* Передумови становлення ресурсної стратегії охорони здоров'я в ХХІ ст. // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. — 2001. — № 4. — С. 68–69.
48. *Тарасова Г. В.* Некоторые аспекты ценообразования в медицине // Здоровоохранение Российской Федерации. — 1996. — № 4. — С. 20–24.
49. *Тимчасові стандарти діагностично-лікувального процесу стаціонарної допомоги: В 2 т. — К.: Укр. ін-ту громад. здоров'я, 1999. — Т. 1. — 500 с.*
50. *Филатов В. И.* Доплаты и надбавки к должностным окладам работников учреждения здравоохранения // Экономика здравоохранения. — 2003. — № 3. — С. 32–34.
51. *Цакаев А. Х.* Методические аспекты управления планирования запасов в хозрасчетных медицинских учреждениях // Паллиативная медицина и реабилитация. — 2003. — № 4. — С. 14–15.
52. *Шевченко М.* Аналіз та особливості фінансування закладів, які надають первинну медико-санітарну допомогу // Главный врач. — 2006. — № 12.
53. *Шевченко М.* Сучасний стан оплати праці медичних працівників в секторі первинної медико-санітарної допомоги // Главный врач. — 2006. — № 11.
54. *Шевцов А. Д.* Кадровый учет медицинской организации // Экономика здравоохранения. — 2001. — № 2. — С. 52–55.
55. *Шутов М. М.* Економіка та менеджмент охорони здоров'я: регіональний аспект / Навч. посіб. — Харків, 2000. — 365 с.
56. *Шутов М. М.* Экономика и менеджмент в здравоохранении: Сб. заданий для самоподготовки: Учеб. пособие. — Донецк: ВИК, 2001. — 156 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Аналіз діяльності медичних установ”	4
Зміст дисципліни “Аналіз діяльності медичних установ”	5
Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.....	13
Перелік питань для самостійної роботи студентів з курсу “Аналіз діяльності медичних установ”	15
Вказівки до виконання контрольної роботи	18
Варіанти контрольних робіт	19
Питання для самоконтролю.....	23
Список літератури.....	27

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>С. М. Толкачова</i>
Комп’ютерне верстання	<i>О. А. Варваріна</i>

Зам. № ВКЦ-4178

Формат 60 84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Тираж 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.*